

PROJECTE D'ESGLÉSIA
DE SANTS ANTONI I DE
SANTA MARIA DEL
COLLELLAN. MCXIV

JOSEP RENOM COSTA
Arquitecte

PERSPECTIVA

*Libenti animo concedimus benedictionem apostolicam
omnibus et singulis qui operam dabunt aedificationi
ecclesiae supradictae*

Ex aedibus Vaticanis die 16 Junii 1915

Benedictus PP. XV

BUTLLETÍ DEL SANTUARI

DE

S.^{TA} MARIA DEL COLLELL

Abril de 1916

N.º 3

AMB CENSURA ECLESIASTICA

HISTORIA DEL SANTUARIO DE NTRA. SRA. DEL COLLELL

DESDE SU ORIGEN Y FUNDACION HASTA EL PRESENTE

por el Rdo. D. José Boera, profesor que fué de este Seminario-Colegio

CAPÍTULO II

Origen del Santuario, y fundación del monasterio de Santa María del Collell

*Facient mihi sanctuarium, et habitabo in medio eorum.
Exod. XXV.-8.*

Me harán un santuario, y moraré en medio de ellos.

Dice la tradición (así comienzo esta historia sin más exordio ni preliminares, porque cuando no puede citarse lo escrito debe dar testimonio lo hablado) digo pues, que es tradición continuada de padres a hijos en las familias de estos pueblos, y conservada por escrito en los manuales de esta Casa, que el origen del Santuario que nos ocupa se remonta a fines del siglo VIII.º o sea a los principios de la reconquista. Su fundación se debe a un noble caballero, Señor de muchas tierras y posesiones, Barón de Cartellá, uno de aquellos nueve que con el favor y ayuda de Carlomagno tanto trabajaron para expulsar a los moros de Cataluña. Poseía este Señor un castillo, que todavía se conserva en su mayor parte, en el lugar y parroquia de Falgóns, en donde vivía habitualmente con su familia, cuando sucedió que por los años de 780 enfermó un hijo suyo con mucha gravedad y peligro. El Barón, que sería muy devoto de Ntra. Señora (como lo indica el escudo de armas de su castillo, que lleva escrita la salutación que el Arcángel hizo a María) acudió a Ella pidiéndole merced y gracia en aquella tribulación, con voto de edificar una capilla a honra suya, si su hijo alcanzaba la salud; y la Sma. Virgen, que nunca deja de escuchar las oraciones de aquellos que la invocan con devoción y confianza, despachó favorablemente sus deseos poniendo remedio a tales ansiedades y temores. Entonces fué cuando el Barón, en cumplimiento de su promesa, hizo edificar esta Capilla cerca de una casa de campo de pertenencia suya, haciendo al propio tiempo donación perpetua a la misma, para su conservación y mantenimiento, de dicha casa y tierras que le pertenecían; lo que se ha conocido en adelante con el nombre de «Masía del Collell.»

Por otra parte el hijo, igualmente agradecido a Ntra. Señora por el beneficio que le había dispensado, tuvo devoción de vivir en esta misma Casa para servirla de más cerca, a cuyo objeto fundó un monasterio de monjes benitos, en donde pasó lo restante de su vida en compañía de su Bienhechora. Se conserva una cota de malla sumamente vieja, llamada vulgarmente «Coraza de Carlo Magno», la cual, según tradición, es la misma que usaba el Barón de Cartellá, quien la dejó en esta Casa para recuerdo y memoria de aquellos tiempos y sucesos referidos.

Tal es el origen del Santuario y Priorato de Ntra. Señora del Collell, llamado así en los pergaminos y antiguos manuscritos, por cuanto la cabeza de aquella Comunidad, ya desde su principio tuvo nombre de Prior del monasterio. De esta manera dispuso Dios fuese honrada su Sma. Madre por muchos siglos en esta devota Casa y Capilla, con asistencia de los monjes que la servían, y devoción de los fieles que venían a visitarla. «Me harán un santuario, y moraré en medio de ellos».

Por lo que toca a la imagen de Ntra. Señora que se venera hoy día en la actual Capilla, no puede decirse a punto fijo que origen tiene, cómo ni cuándo vino aquí; si fué construida de propósito por la devoción de los fieles, del fundador del Santuario, o bien de los religiosos que lo ocuparon por aquellos tiempos, porque nada dicen los manuscritos; con todo se cree ser la misma que se veneraba, no sólo en tiempo de los monjes benitos, sino aún desde su primera fundación; puesto que ni la tradición, ni los libros hacen memoria de su origen y principio. Ello es lo cierto que es muy antigua, como lo indican la longitud de su cara, poca perfección de sus formas, y falta de perfiles. Es de madera, tiene como unos cuatro palmos de alto, y está sentada en una preciosa silla con su bendito Hijo sobre las rodillas, que da la bendición con la mano derecha; una y otro son de fisonomía agradable, muy alegres de rostro, y con la vista dirigida al pueblo.

También es probable que dicho monasterio sufriera reformas y mudanzas durante los siete siglos que lo conservaron los monjes, bien para reparar las destrucciones del tiempo en tan larga serie de años, como para dar más amplitud a la Casa a medida que crecerían sus rentas, las cuales fueron muchas en aquella sazón. No se sabe que forma tendría el convento en su principio, porque los restos que de él quedaron en el siglo décimo quinto después de su extinción, y que todavía se conservan en parte, son de arquitectura ojival, la que no puede remontarse más allá del siglo XII; mas creo que tampoco bajarán mucho de esta edad, si se advierte que tienen rasgos de romana-bizantina, como lo acusan el grosor y poca elevación de sus arcos, la sencillez de los pilares y pobreza de adornos, caracteres de la forma ojiva en su estado naciente y primitivo.

Con todo debemos confesar francamente que esta parte de historia que reseñamos nos es poco conocida, por haber desaparecido muchas de las escrituras auténticas relativas a aquellos primeros tiempos. Se cree con fundamento que al retirarse los monjes de este monasterio, se lleva-

ron consígo las actas y manuales concernientes al Priorato de Ntra. Señora del Collell, o bien que se perdieron por entonces, si no es que se extraviaran más tarde en ocasión de las revueltas y perturbaciones que padeció nuestro Principado; por cuanto no ha podido hallarse escritura alguna que señale fijamente el origen de la presente Capilla, ni la fundación del monasterio; cuál fué el primer obtentor del Priorato, ni muchos de sus sucesores: sólo se ha podido alcanzar que en 1198 era Prior un tal Andrés, que en 1233 lo era Bernardo, en 1257 Berengario, en 1286 Ramón de Faxedá; y que de éste en adelante siguen continuados todos, o casi todos, hasta el año 1784 que murió en Roma el venerable Andrés Batllía, último Prior en propiedad del Priorato del Collell.

Esta falta de documentos por una parte, y las vicisitudes y mudanzas que padeció el monasterio en su caída por otra, explican como se fueron perdiendo sucesivamente los bienes y provechos que percibía el Santuario, en tanto que a excepción de los diezmos y primicias de unas pocas tierras que se decían del Priorato, nada más le quedó de cuantas rentas, censos, frutos y señoríos le pertenecían.

(Continuará)

La devoció a la Mare de Deu del Collell

Les romeries

II.

Havien ja passat dugues centuries des de el miracle del Collell, i no es troven vestigis de decadencia en la devoció a la Regina d'aquest Santuari, essent-ne proba ben palesa l'estat floreixent de les romeries.

Dels trenta nou pobles que començaren a venir en processó a cap se li feu feixuga la carga: ni les llargues distancies ni les fatigues del camí, ni la falta de comoditats en el Santuari, res fou suficient per a esborrar el record de l'Aparició. Les families servaven en llur tresor rel·ligiós les comandes de la Verge al piedós caçador del Torn, i amb santa reverència ne feien present a sos fills que les rebien com a preuada joia vinguda del Cel.

Aquelles generacions benaurades sentien des de l'infantesa les mes tendres emocions plenes de afectuosa compació envers la nostra Madona, sots l'impresió dels plors i sentits gemecs de l'Infanta apareguda, quina recordança curaven de gravar profundament en sa pensa aquells creients, que sentien un sant orgull de que sos fills, mes que continuadors de sa personalitat i son nom, ho fossen de llur devoció a la Mare de Deu del Collell.

Mereixen esser conegudes les notes que copiém, referents al romiat-

ge de la vila de Báscara, que fidel a ses antigues tradicions, seguía la lloable costum de venir en processó, segóns se llegeix en unes cròniques del nostre arxiu, escrites amb termes tant escaients, que fan que 'l lleïdor se crega traslladat a n' aquelles centurïes, en les que la sencilleça de les cerimonies del culte popular eren un fidel reflexe d' aquella gran fe tan mancada d' artifici com ferma i ben arrelada.

«VILA DE BÁSCARA

La vila de Báscara quiscun any a la Primavera acostumava venir y edificava molt llur arribó, perquè portaven una Creu gran amb sa imatge del St. Cristó cerca de la grandaria del que está a esta Iglesia (1). Se formava la professó a la Creu de Pedra que va a St. Miquel y allí se vestien las vestidures de la Confraria de la Sanch que son de bocaván negre ab las sinch llagas pintadas, los tres de la Creu y lo que arreglava la Professó y Pelegrins portavan rosega y posats en dos fileras, ab la caballera estesa pantinada, los ulls baxos, lo rosari a las mans portant llur bastó y ciri ensés y de exa manera arribaven a la Iglesia y allí estaven algo arrodillats fent oració a la Verge SSma.

Despres tocada la oració y dit lo rosari com es costum se cantaven las Completas solemnement y tant en las Completas com en lo Ofici ques celebrava lo andemá posats a dos fileras los Pelegrins arrodillats, menos lo temps que se havien de alsar, anant offerir de dos en dos y sen tornaven a llur puesto y confesaven y conbregaven, lo que també feyen molts de dita professó fent llurs deprecacions.

Y lo Comú de dita vila de Báscara los feya la despesa menjant junts dits Pelegrins fento pagar als arrendataris dels emoluments de la dita Vila de Báscara, y fetas llurs devocions sen tornaven del mateix modo havien arribat.»

CRÓNICA DEL COLLELL

La Circuncissió del Senyor.—L' aplec, anomenat de Ninou, se vegé enguany extraordinariament concorregut, i una immensa gentada de tots los indrets se postrà als peus de Santa María del Collell. A l' hora de l' Ofici, que va revestir tota la solemnitat, l' iglesia estava materialment plena de fidels, n' obstant de faltar els col·legials, que estaven de vacances amb llurs families. No cal dir que l' animació fou també extraordinaria, principalment en el passeig, ont hi estaven instalades les tradicionals parades de turróns. Fou una diada de veritable carácter pia-

(1) El Sant Crist d' aquesta iglesia, donatiu del domer de Cornellá Rt. Joan Roura en l' any 1693, te d' alçada sis palms i mig, i la creu, catorze.

dós i marcat ressorgiment de l'amor filial d'aquestes comarques a la Madona del Collell.

La Epifania. —Les solemnitats litúrgiques de Nadal se clogueren com de costum en la diada dels Reis. A la tarde, durant l'adoració del Infant Jesús, se cantà l'*Adeste fideles* de ver sentit religiós. Com que el temps litúrgic del Naixement continuà encara fins a la festa de la Purificació, també com a ressó del Nadal se oí tots els diumenges a l'últim Evangeli de l'Ofici, el mentat himne nadalench.

La carretera del Torn.—Han començat els treballs d'explanació de la carretera que ha de unir aquest Santuari amb el veí poble del Torn. Arrancarà de la de Sant Miquel en el lloc anomenat *Les Saleres* dejús l'Establiment.

La Purificació de la B. V. M.—La commovedora cerimònia religiosa que perpetua la memòria del viatge que va fer la Smà. Verge amb el Nen Jesús desde Betlem al Temple de Jerusalem, i de l'alegria que inondà el cor del sant vell Simeó i d'Anna la profetisa al trobar-se amb Ell, se celebrà amb tota la magestat litúrgica. La processó va recórrer la plaça de l'iglesia cantant l'*Schola* les antífoes propies de la festivitat. La missa fou la *Cum júbilo* del Kirial, amb *Inviolata* a l'Oferitori i *Salve Mater* al últim Evangeli.

Els nostres col·legials d'excursió.—El dia 4 del Març els nostres col·legials tingueren una de les *sortides*, com les anomenen vulgarment ells, amb que la Direcció premia llur bon comportament. Les diferents seccions sortiren per Olot, Sant Ferriol, Besalú i Briolf respectivament, essent l'animació la característica d'aquestes diades.

Nou organista i mestre de música.—Mn. Mariano Burch, que durant quinze anys havia exercit en aquesta Casa de organista i mestre de música, ha deixat el càrrec per motius de salut, passant a Sant Feliu de Guixols. El Santuari, el Col·legi i el Claustre de professors tenen motiu sobrat per a sentir aquesta sortida. Havia dedicat totes les seves energies a la major gloria de la Verge del Collell, havent lograt veurer créixer més i més la suntuositat del culte de aquest Santuari. Ell va ésser el qui, ja abans del *Motu proprio* de Pius X, va començar aquí la restauració gregoriana i va proscriure absolutament la música indigna de la casa de Deu. Sa única norma eren les prescripcions de Roma i l'esperit de la Litúrgia.

A ocupar son puesto a vingut Mn. Bartomeu Bonet que, enamorat també de la restauració musical, no duptem sabrà continuar la tasca de fer de nostre Santuari el temple litúrgic per antonomasia, tot a llaor i gloria de la Reina d'aquest Casal, Santa Maria del Collell.

Exercicis esperituals de la V. O. T.—Tingueren lloc tal com estava anunciat, del 12 al 19 de Març essent bastant concorreguts els actes, principalment els del vespre, en els que predicava sermons verament

apostòlics el religiós caputxí P. Rafel de Gracia. L'últim dia l'iglesia estava plena de gom a gom.

Els Set diumenges de St. Josep.—Han sigut practicats per gaire bé tots els col·legials i una munió de fidels d'aquets encontorns, en els set diumenges que precediren la festivitat del St. Patriarca.

Un bon obsequi.—Les col·leccions d'aquest Seminari-Col·legi s'han vist enriquides amb una preciosa au palmípeda donació de D. Joan Nicolazzi, fondista de Girona. És un elegant *bec de serra* (*Mergus merganser* L.) de vistosos colors tornasolats i molt escaient *pose*. Mil gracies al bon amic.

Un nou Llicenciat en Dret.—Ha obtingut la Llicenciatura en Dret després de brillants exercicis en la Universitat de Barcelona el nostre bon amic de Olot D. Carles Cardelús Carrera. Sía enhorabona.

Congregació de Nra. Sra. del Collell.—En virtut del Diploma firmat pel R. P. General de la Companyia de Jesús, el dia 28 de Janer d'enguany, a Tizers (Suiça), aquesta Congregació ha sigut agregada a la Primaria de les Congregacions Marianes establerta a Roma. Aquesta agregació la fa participant de totes les indulgencies, gracies i privilegis concedits o que 's concedeixin a l'esmentada Congregació Primaria. Entre aquestes indulgencies son de notar l'indulgencia plenaria que 's concedeix, no sols als Congregants, sinó també a tots els cristians que, confessant i combregant visitin l'Iglesia on està establerta, i que per lo tant podrà guanyar-se en la nostra Iglesia el dia de l'Aparició, 25 d'Octubre, el dia de St. Tomàs de Aquino, 7 de Març, i el dia de St. Lluís Gonçaga, 21 de Juny.

La festa patronal del Seminari-Col·legi.—La gran festa anyal dels nostres escolars, la solemnitat de l'Angel de les Escoles no ha desmerescut en res enguany de les dels anys anteriors. Hermosíssimes funcions religioses, per l'esperitual unció dels predicadors Rvnts. D. Josep Costa i Dr. Francisco Rabassa, per la magestat dels divins Oficis i cerimonia litúrgica del segón dia amb motiu de ser el Dimecres de Cendra, per la fina interpretació de les melodies gregorianes per la Escolania alternant amb el magnífic conjunt de Comunitat i col·legials, per la funció eucarística de la tarde amb aures divinals i sentors d'encens, per la participació, finalment, per moltes i distingides families en dites solemnitats. Solemnia vetllada, en que se repartiren els premis als autors llorejats en el VIII Certamen literari-catequístic, amb lectura de belles composicions de les premiades, amb ben executades melodies pels novells artistes R. Fina, J. Vila, J. Albert, A. Espona, M. de Veciana, J. Molins i la simpática secció de tiples, i per últim amb la acabada i sentida interpretació del drama *De pecador a sant*, pels col·legials I. Riu, J. Soler, R. Girona, R. Fina, P. Ylla, E. Valarino, A. Espina, M. Manic i N. Franch. Artístic festival d'educació a càrrec dels alumnes dels Rvnts. Esparch i Pla, amb marxas, rondes, carreres, matchs, cançons

i rondalles, sadollats tots els exercicis de color, vida, ritme, grandesa i art. Tal fou a grans pinzellades la festa de St. Tomás d'enguany.

Solemnitat de St. Josep.—La festa del Sant Patriarca, patró de la Iglesia Universal va revestir en nostre Santuari l'esplendor que corresponia a la mateixa, esplendor si hi cap acrescut per celebrar son onomàstic el nostre benvolgut senyor Director. A la Comunió general digué 'ls fervorins el P. Rafel de Gracia, i la Capella va cantar escullits motets, entre 'ls que ressaltà l'himne de la caritat cristiana *Ubi charitas et amor*. La missa fou la II.^a del Kirial amb *Te Josep* al Ofertori i *O quam amabilis* al últim Evangeli. A la tarde predicà les glories del Sant el mentat caputxí cloquent la festa el *Som germans* de Millet que corejà la multitud que omplia l'iglesia.

La Anunciació de la B. V. M.—La solemnitat d'aquesta diada tampoc desmeresqué de les festes marianes que tant ressalten en nostre Santuari. Dona goig de vèurer com, n'obstant de ser aquesta i altres festes de les suprimides, continúen els fidels assistint a la santa missa i a rebre els Sagraments. Es que l'amor a la Verge encara, gracies al Senyor, ben viu en aquesta comarca.

D'unes bodes de plata.—Ens arriba la noticia de que son varis els companys sacerdots que pensen celebrar junts, amb nostre benvolgut senyor Director i en aquest Santuari, les bodes de plata de la sua ordenació sacerdotal. Amb aital motiu sembla tindran lloc solemnes funcions el dia 23 de Maig. Celebrarem se confirmi la noticia.

¿Setmana gregoriana?—També recullim, i amb ver interès, encara que toca menys directament a aquest Santuari, la noticia de que prestigiosos gregorianistes d'aquesta diòcesi projecten organitzar una setmana gregoriana a Besalú sots la direcció del eminent mestre P. Mauro Sablayrolles d'aquell monastir. ¿Haurà arribat l'hora tant desitjada de que tingui realització aquesta idea que proposava un dels professors de aquest Seminari al Congrés litúrgic de Montserrat? ¿Sabrem per fi els sacerdots gironins aprofitar l'estada en nostre bisbat d'uns tant bons mestres en cant gregorià i litúrgia com son els benemérites benedictins de Besalú? Així ho esperem. Amb moltíssim gust ens adherim, doncs, al esmentat projecte, i des de ara posem a la disposició dels organitzadors, no nostre valguer que es tant petit, sinó tot nostre entussiasme car aquest si que es molt gran. Endavant amb la popularització litúrgica.

D'estadística rel·ligiosa.—Vegis el resum d'oficis, misses i comunions hagudes en nostre Santuari durant el prop passat trimestre:

Janer	— 11	oficis:	383	misses;	2958	comunions
Febrer	— 7	»	424	»	3900	»
Març	— 9	»	458	»	4323	»

Del VIII Certàmen literari-catequístic.—A continuació copiem el Veredict que va emetre el Jurat Calificador dels treballs presentats al

Certàmen. Per a significar l' importància d' aquest últim torneig literari bastarà el consignar que les composicions presentades, moltes d' elles valioses, passaven de 60.

«VEREDICTO de los autores que han obtenido premio o accésit en el VIIIº Certamen literario-catequístico:

SECCIÓN DE EX-ALUMNOS.—*Premio del Rodmo. e Ilmo. Sr. Obispo:* Rdo. D. Martirián Peradalta Geli, pbro.

SECCIÓN DE APOLOGÉTICA.—*Premio del M. I. Sr. Dr. D. José Morera:* D. José M.ª Riu Vulart. *Accésit:* D. Carlos Puigrefagut Dou y D. José Soler Selvas.

SECCIÓN DE LITÚRGICA.—*Premio de la Congregación de Ntra. Sra. del Coltell:* D. Andrés Ylla Brugat. *Accésit:* D. Evaristo Feliu Soler; Don Juan Geli Moragas y D. Mariano de Veciana Prat.

SECCIÓN DE CATECISMO MAYOR.—*Premio de un entusiasta de los certámenes catequísticos:* D. José Garrido Estartús. *Accésit:* D. Alberto Junyent Quinquer; D. Miguel Feliu Vilanova; D. José Garrido Estartús; D. Joaquin Vergés Cufí y D. Francisco Palol Surribas.

SECCIÓN DE HISTORIA BÍBLICA.—*Premio del Claustro de Profesores:* D. Juan Pujol Costa. *Accésit:* D. Pedro Carreras Planella y D. Joaquín Cruañas Rovira.

SECCIÓN DE CATECISMO BREVE.—*Premio del Rdo. D. Antonio Figueras, pbro.:* D. Carlos Bastons Plana. *Accésit:* D. Hermenegildo Llinás Roig; D. Manuel Hostench Coromina; D. Francisco Jordana Albín y D. Ramón Rierola Isern.

SECCIÓN DE CATECISMO MENOR Y BREVE.—*Premio del Establecimiento:* D. Joaquín Sellés Codina. *Accésit:* D. Miguel Rahola Escofet; D. José Feixas de Traver; D. José Ylla Brugat y D. Ginés Ponsatí Bassa».

De la Iglesia en construcció

Estat de l' Obra

No esperàvem en tan poc temps haver fet tanta feina. S' ha construït un forn d' obra amb les places corresponents, coberts i estada pels rajolers; hem reparat un antic forn de calç en el que s' ha cuit una fornada de 17 tonelades; tenim oberta una bona i abundant pedrera; arriba a son terme l' explicació del lloc d' aplaçament de la nova iglesia amb un moviment de terres que no baixa de 4.500 metres cúbics, i dintre quinze dies, si a Deu plau, acabarem els fonaments de tota l' obra, treballant-se actualment en els del àbsis que ja fa dies que son començats; els picapedrers tenen llestos uns 40 metres quadrats de pedra, i del forn n' han sortit 87 mil peces d' obra cuita.

No creiem fer-ne tanta avia, més la Verge Santíssima que visiblement protegeix la nostra empresa, ens ha rodejat de circumstancies molt favorables per a la realització del nostre importantíssim projecte.

L'arquitecte D. Josep Renom, ha renunciat completament a sos honoraris, donant així bona mostra de amor i agraiment envers la Reina d'aquest Santuari.

Les terreres per a la fabricació de rajols no poden esser de millor qualitat, la pedra nummulítica, que tenim a tocar el Santuari, es comparable a la millor de Girona i de molt bona treta; per a la fabricació de la calçs ens serveixen els desperdicis de la pedrera; tenim l'aigua a peu d'obra i ben abundosa, i l'arena extreta del riu Ser se transporta amb relativa facilitat, degut a que una bona part de la carretera del Torn ja està explanada.

Ademés, es un factor de gran importancia la cooperació del Seminari, ja amb la despesa dels paletes i gran nombre de peons, ja també amb les moltes tragines que fa amb el bestiar de que disposa.

Les subscripcions van en augment cada dia; la general ja passa de 35 mil pessetes; la mensual i popular van prenent proporcions que 'ns omplen de coratge per a no escatimar res al palau de la nostra Regina. Tot es mostra ben palesa de la protecció del cel; sí, doncs, per a la major gloria de la Santa Madona del Collell i en bé dels nostres volguts benefactors de quines almoines restem plens d'agraiment, al ensemps que preguem per a que sien abundantament premiades.

Subscripció general

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
SUMA ANTERIOR.	33.305	Rt. Bartomeu Compta..	15
Rt. Bartomeu Vicens.	5	» Salvador Padrós.	10
» Miguel Suñer.	50	» Martiriá Peradalta (2. ^a)	50
» Joaquim Gelada.	5	» Jaume Plana.. . . .	5
» Josep Collellmir (2. ^a v. ^a)	50	» Vicens Taberner (2. ^a).	25
» Miquel Serra.	5	» Carles Pujol.	25
» Angel Guix.	10	D. ^a Maria Gorchs Vda. de	
» Miquel Coll (2. ^a veg. ^a)	5	Serrat.	5
» Ramón Rodón (1. ^a v. ^a).	10	D. ^a Magdalena Serrat.	5
» Joan Corominas.	10	D. Francesc Vilá.	10
» Francisco Grau (2. ^a v.)	5	» Pere Feliu.	5
» Narcís Costa.	50	» Andreu Rigola.	10
» Pere Casellas (1. ^a veg. ^a)	7	» Joan Vidal.	15
» Pere Collellmir.	25	» Joan Cardelús (2. ^a veg. ^a)	10
» F. ^{co} Santaularia (2. ^a v.)	5	» Josep Rierola.	100
» Tomás Miralpeix.	10	» Mateu Durán.	10
» Esteve Espuña.	25	Una devota.	5

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
D. Josep Abel (2. ^a vegada).	10	D. ^a F. ^{ca} Jorba de Garcia.	25
» Joan Capdevila.	5	D. Domingo Puigrefagut.	5
» Joan Vila.	5	» Ramón Bonet.	10
D. ^a Margarida Gibert Vda. de Pascual.	25	» Joan Oliveras.	16
D. ^a Trinitat Falgueras.	5	» Alfons Boix.	20
Una devota de la Verge.	10	Un jove devot de la Verge.	10
D. Martirià Costa.	5	D. ^a Carme Camps (1. ^a v. ^a).	12
» D. Antón Estela.	10	D. Joan Fontanet.	25
» J. R. i E. Tintoré.	100	» Francisco Palomer.	10
D. ^a Mercé Colomer.	5	» Josep Padró.	25
D. Joan Nicolazzi (1. ^a veg. ^a)	25	D. ^a Enriqueta Noell (2. ^a v.)	1
» Jerónim Castellà.	10	D. Miquel Vergés.	10
» D. Ignasi Font.	50	D. ^a Montserrat Vila (1. ^a v. ^a)	5
» Miquel Font.	25	D. Josep M. ^a Mascaró.	100
» Pere Font.	25	D. ^a Coloma Massaneda.	1
Varies persones piadoses.	40	Familia Estorch Masegur.	250
D. Agustí Bassedas.	15	D. Josep Compta.	200
Una devota.	88	» Joan de Noguera Olivas (1. ^a vegada).	100
D. Josep Isern.	12	» Josep Ros.	40
» Ramón Sala.	10	Familia Isern de Torrent.	25
» Enric Valarino.	2	Una devota.	5
Varis devots de Mieres.	8	D. Ventura Nadal.	100
D. ^a Dolors Casademont (2. ^a)	25	» Ramón Adroher.	50
Un devot.	1	Sres. Teresa i Maria Blanch	8
Srs. Hereus de Confiança del Rt. Pere Costa, (a. c. s.).	250	D. Víctor Papell.	5
		» Joan Borí (3. ^a vegada).	1
		SUMA TOTAL.	35.712

Subscripció mensual

	<u>Pessetes</u>		<u>Pessetes</u>
Claustre de Professors.	59	D. ^a P. A.	1
M. I. Sr. Josep Morera.	10	D. Jaume Geli.	2
D. Narcís Casademont.	5	Rt. Francesc Sala.	2
D. ^a Dolors Rovira.	1	» Josep Mundet.	2
Rt. Sebastià Puig.	2	D. Francisco Coll.	2
» Josep Burch.	1	» Miquel Verdaguer.	5
» Josep Jordà.	1	Rt. Josep Oliver.	2
» Joan Obrador.	2	» Enric Murtra.	2
» Josep Pol.	1	D. ^a Angela Corcoy.	1
» Antón Figueras.	2	D. Jaume Corcoy.	1
» Pere Masnou.	5	Rt. Salvador Plana.	1
» Jaume Arcelos.	5	D. Carles Puigrefagut.	1
» Josep Jordà Duràn.	2	» Benet Bosch.	2
» Arseni Griera.	1	D. ^a Ramona Sallent Vda. Roselló.	1
D. Pere Coll.	25	Rt. Jacinto Terriscabris.	0'50
Rt. Benet Gimbernà.	1	D. Pere de Pol.	2'50
» Andreu Compta.	4	Rt. Julius Fàbrega.	2
Srs. Rafel i Lluís Juli.	1		

<u>Pesseles</u>		<u>Pesseles</u>	
D. ^a Francisca Castellà..	1	D. Josep Boris.	1
D. Joaquim de Espona. . .	1	» Pere Desmiquels. . . .	0'25
Una devota.	2	Rt. Joan Planella.	1
D. ^a Maria Alúm.	1	» Josep Castelló.	1
Família Morell de Pineda	0'50	D. Ignaci Font.	1
D. ^a Rita Cargol Vda. Plà.	1	» Miquel Font.	1
Família Nabot de Vilanant	1	» Marià Manich.	1
D. Francisco Colomer. . .	1	» Rafel Garriga.	2
Varis terciaris i terciaries		» Joan Gifre.	2
de St. Francesc.	11'30	» Agustí Bassetas.	1
D. ^a Josepa Larumbe.	1	D. ^a Francisca Jorba de	
D. Baltasar Molar.	1	Garcia.	1
Rt. Antón Cullell.	1	Rt. Francisco Santaularia	1
D. ^a Modesta Negre.	2	D. Enric Valarino.	1
Rt. Joan Albertí.	1'25	Rt. Esteve Espuña.	1
D. ^a Angela Turbau Vda.		» Bartomeu Compta. . . .	1
de Coll.	1	D. Josep Garriga.	1
D. Josep Rierola.	1	» Josep Compta.	5
» Jaume Doménech Du-		» Jaume Oliveras.	2
rà.	1	» Ramón Adroher.	5
» Marcellí Eroles.	1		
» Manel Barguñà.	2	<i>Suma.</i>	219'30

Subscripció popular

Chors de deu persones a deu céntims per cap mensuals

<u>Pobles</u>	<u>Celadors</u>	<u>N.º del chor</u>
Aiguaviva.	Srta. Rita Capó.	11
Arbucias.	D. ^a Adelaida Corominas. . . .	13
Bagur.	Srta. Maria Pi.	1
	» Isabel Corp.	8
	» Mercé Corredor.	6
Balenyà.	Srta. Carme Puigrefagut. . . .	49
Banyolas.	Srta. Engracia Casademont. . .	2
	» Angela Rovira.	91
	» Joaquina Rovira.	10
	Srt. Francisco Estartús.	50
Barcelona.	Srta. Carme Borrell.	63
	D. ^a Julia Llopis, Vda. de Casagenas	24
	Srta. Enriqueta Girona.	44
	» Antonia Ribas.	35
	» Catarina Codina.	19
	» Maria Junyent.	40
	D. ^a Maria Llopis de Soler. . . .	78
Besalú.	Srta. Mercé Busquets.	58
	» Dolors Costa.	66
	D. ^a Carolina Olivet de Brugués. .	72
	Srta. Francisca Prat.	32
	» Libia Terradas.	74

<i>Pobles</i>	<i>Celadors</i>	<i>N.º del chor</i>
Blanes..	Srta. Adela Roura.	9
Bordils.	D.ª Concha Guytó, Vda. de Prim..	71
Canet de Adri.	D.ª Francisca Jorba de García.	15
	Srt. Josep García.	61
Canet de Mar.	D.ª Joaquina Carbonell.	4
Cassà de la Selva.	Srta. Anita Daussà.	38
	» Concepció Dalmàu.	62
	» Lurdes Granell.	33
Castelló de Ampurias.	Srta. Maria Teresa Mayor.	83
	» Sofia Mayor.	82
Cistella.	D.ª Anna Arnau, Vda. de Albert.	69
Cubelles.	D.ª Ventura Armengol de Arnau.	65
Falgons.	Srta. Maria Plantés.	64
Fonteta.	Srta. Anita Poch.	27
Girona.	Srta. Francisca Adroher.	36
	D.ª Maria Aragonés.	28
	D. Joan Amich.	57
	D.ª Rita Cargol, Vda. de Pla.	56
	Srta. Carmela Carreras.	26
	» Maria Lluisa Carreras.	25
	» Carme de Espona.	3
	» Rosita Nicolazzi.	45
	» Dolors Prat.	59
	» Conchita Pujadas.	31
	» Consuelo Serra.	12
	D. Martirià Vila.	75
Hospitalet de Llobregat.	Srta. Catarina Verdaguer.	47
Hostalrich.	Srta. Montserrat Isern.	37
	D.ª Maria Casals.	67
	Srta. Joaquina Serras.	17
La Bisbal.	D.ª Maria Carabús, Vda. de Cuffi.	51
	Srta. Consuelo Cuffi.	52
La Garriga.	Srta. Filomena Iglesias.	20
Las Presas.	D.ª Joaquina Arnaus de Juli.	14
	» Josepa Figueras, Vda. de Gasó	34
	Srta. Gracia Peracaula.	85
LLadó.	Srta. Anna Maria de Falgàs.	79
Llagostera.	D.ª Rosa Estartús, Vda. Garrido.	84
Manlleu.	Srta. Maria Rierola.	18
Masnou.	Srta. Francisca Bosch.	29
	» Julita Vidal.	21
Mieras.	Srta. Nuria Teixidor.	68
Olot.	Srta. Rosita Llozas.	5
	» Mercé Puigdevall.	88
	» Concepció Vayreda.	48
Palautordera.	Srta. Concepció Riu.	41
Pineda.	Srta. Antonia Morell.	42
	» Catarina Serra.	43
Pujals dels Caballers.	Srta. Concepció Geli.	60
Pujarnol.	Srta. Pilar Frigola.	76
Riudaura.	Srta. Josepa Bataller.	90
	D.ª Petronilla Puig.	92
	» Antonia Roquer.	86
Romanyà de Ampurdà.	Srta. Pilar Romans.	54

<u>Pobles</u>	<u>Celadors</u>	<u>N.º del chor</u>
Sabadell.	Srta. Pilar Parcerisa.	53
Sarrià (de Barcelona).. . . .	Srta. Rosa Estartús.	46
Sant Feliu de Pallarols.	D. ^a Gertrudis Fàbrega.	55
Sant Jaume de Llierca.	Srta. Anastasia Durán.	80
Sant Julià de Ramis.	Srta. Pietat Arnau.	39
Sant Miquel de Campmajor	Srta. Maria Xampró.	93
Sant Pol de Mar.	Srta. Ramona Planiol.	23
	» Antonia Planiol.. . . .	22
	» Presentació Vila.	7
Santa Pau.	D. ^a Leonor Fàbrega.	87
Tarrasa.	Srta. Assumpció Gibert.	81
Terradellas.	D. ^a Maria Trias de Ros.	89
Torn.	Srta. Joaquina Batlle.. . . .	73
	» Teresa Mercader.. . . .	30
Torruella de Fluvià.	Srta. Dolors de Pont.	77
Ullastret.	Srta. Concepció Albert.	70
Ventalló.	D. ^a Maria Vila.	16

Total 93 chors

Altres donatius

	<u>Pesseles</u>
Seminari-Col·legi (despeses i tragines).	2.667,50
D. Narcís Casademont (tragines).	84
D. Joan Serra id.	16
D. Joan Serra Vilanova id.	8
D. Francisco Masdemont id.	25
D. Francisco Ventura id.	4
SUMA.	<u>2.804,50</u>

Notes

- I. Ademés de la Benedicció Apostólica més amunt anotada, els coope-radors a la obra participaran de les gracies següents: Cinquanta dies d'indulgencia concedits per l' Ilm. Prelat de la diócesi, una Missa que se celebrarà cada dissapte, *Memento* dels Rvnts. Sacerdots del Collell, Comunió freqüent dels col·legials i Salve quotidiana.
- II. Les almoines poden fer-se per conducte de qualsevol membre de la Junta i en els llocs següents:
 - A Girona.—Llibreries de Vda. Franquet i de F. Geli.
 - A Barcelona.—D. Lluís Codina, carrer del Bisbe, 2 bis.
 - A Olot.—Llibreria de Ramón Bonet.
 - A Figueras.—Rvnt. Dr. D. Josep Jordà.
 - A Vich.—D. Marià de Rocafiguera, P. Major, 24.
 - A Banyolas.—D. Teodoro Masgrau, Farmacèutic.
 - A La Bisbal.—D. Ferriol Vila, carrer Mesuras.
- III. Previ avís dels Rvnts. Sacerdots se cobrarà també dels seus respectius apoderats a Girona.

D. Enric Granados i D.ª Amparo de Granados, pares de nostres ex-alumnes Eduard i Joaquim, en les aigües del Atlàntic.
La nena Adelina Coll Alemany, germana de nostre col·legial Josep M.^a, a Salt.
D.ª Maria Bassols, a Santa Pau.
D. Pere Dalmau Blanch, a Blanes.
D. Javier Albiu, a Igualada.
Srta. María Verdaguer, germana del ex-alumne i metge del Establiment D. Miquel Verdaguer.

—R. I. P.—

Al donar a les respectives famílies nostre condol preguem als lectors del BUTLLETÍ ofereixin algun sufragi a favor d'aquests difunts. Per a ells recem diàriament un Pare nostre en el Sant Rosari.

Seminario-Colegio

de

Santa María del Collell

dirigido por Reverendos Sacerdotes nombrados por el Ilmo. Sr. Obispo de Gerona

Bajo el manto protector de Santa María del Collell, en sitio agradable y templado, entre Gerona y Olot, levántase este Seminario-Colegio fundado en el año 1851 por el Excmo. e Ilmo. Doctor D. Florencio Lorente y Montón, Obispo de Gerona, para honrar a la Madre de Dios y ofrecer a la juventud inocente un medio fácil y económico de crecer en virtud y letras.

**Instrucción primaria.—Estudios del Bachillerato.
Segunda enseñanza completa para los seminaristas.
Estudios libres de Comercio.**

**Alimentación sana y abundante.
Dormitorios con luz eléctrica y vistas al campo.
Teléfono en combinación con la red Peninsular.
Buena carretera a Bañolas y Gerona.**

Pensión mensual, 60 pesetas.

Matricula del presente curso, 200 alumnos.—Internado, 130.

Para más instrucciones y datos dirigirse al Sr. Director, o a cualquiera de los representantes que el Establecimiento tiene en los siguientes puntos:

Barcelona: D. Luis Codina, Obispo, 2 bis (cerería).

Gerona: Vda. e H. de J. Franquet, Platería, 26 (librería).

Olot: D. Ramón Bonet, Mayor, 3 (librería).

Dirección telegráfica: Collell (Teléfonos: Olot).

OLOT: Imprenta i librería de Ramón Bonet, Mayor, 3.—Teléfono, 56.